



HUN PUSTER TIL GLØDERNE

Nyt materiale fra Josefine Cronholm
efter en mere eller mindre frivillig pau-
se på otte år.

Tekst: Birger Thøgersen
Foto: Stephen Freibeit

Josefine Cronholm taler om betydningen af at finde og være tro mod den glød, vi har i os. Ikke den der banaliserede indre glød, som vi ved festlige lejligheder gerne putter i folk, men den glød, der gør os til levende mennesker: Livets glød.

De ord sætter hun på sit seneste album, der hedder netop EMBER. Eller glød. Og det er – igen med hendes ord – en hyldest til livet med alt hvad det måtte indebære af smerte og kaos, lyst og lykke.

EMBER er hendes fjerde udgivelse i eget navn efter debuten WILD GARDEN i 2001. Siden fulgte HOTEL PARADISE i 2003 og i 2010 SONGS OF THE FALLING FEATHER. Den sidste udsendt af det velrenommerede tyske selskab Act.

På nær et enkelt nummer har den nu 47-årige sanger og sangskriver ligesom på sine tidligere udgivelser selv skrevet tekster og melodier på EMBER.

—Det er vigtigt for mig at skrive min egen musik, og selvfølgelig sætter mine erfaringer gennem årene sig spor. Jeg har siden den første udgivelse fået to børn, levet sammen med et andet menneske i mange år og oplevet, at begge mine forældre døde. Det er ting, der er med til at forme ens liv, og det kan jeg ikke lade være med at tage ind i min musik. Det er en måde at gøre det på, og det er sådan, jeg er.

—Man kunne spørge, hvorfor jeg ikke bare sammensætter et orkester, finder en masse musik, arrangerer og spiller og sender det ud. Det har jeg ikke lyst til. Det interesserer mig ikke at udgive blot for at udgive.

—Nogle sangere producerer stort set kun egne soloplader. Jeg er også improvisator og arbejder med andre konstellationer. Jeg er med til at præge musikken. ... Det har optaget en stor del af min tid, men når der skulle gå så lang tid mellem EMBER og min forrige plade, skyldes det især Act. SONGS OF THE FALLING FEATHER blev godt modtaget, og det var fedt at lave den, men siden skete der ikke rigtig noget. Det var svært at få hul igennem. Jeg mener at det ikke var min men først og fremmest selskabets opgave at promovere musikken, men jeg blev skuffet. Når jeg foreslog nye ideer, var reaktionen lettere afvisende ... den første solgte jo ikke så meget. Jeg blev lidt mismodig, men i stedet for at gå ned kunne jeg glæde mig over, at jeg musikalsk medvirkede i andre sammenhænge med blandt andre Marilyn Mazur.

—Jeg er sanger og sangskriver, og på et tidspunkt følte jeg stærkt, at nu skulle jeg lave noget igen. Det trængte sig på. Jeg begyndte at skrive og lytte til det, der gerne ville frem.

Melankolien og stilheden

Act var som sagt ikke interesseret, og da selskabet ikke insisterede på deres kontraktlige ret til tre udgivelser, kontaktede Josefine Cronholm det danske selskab Stunt. Det udgav hendes første CD'er, folkene bag kender hende og sagde ja til et samarbejde. Resultatet EMBER kom på gaden i sidste måned.

—Om den rummer et strejf af melankoli? Ja, måske. Musikken er ofte lavmælt og tempoet ikke ret hurtigt. Det er et spørgsmål om at turde beslutte, at her skal der bare spilles adagio. Der skabes billeder og farver. Det er ikke nødvendigt at fylde så meget på. Det er nok, at der er en ting, der kører dér, så kommer

—Der er så meget lyd overalt, så meget lagkage over det hele.

der en anden hér og så endnu en ny dér. Der er selvfølgelig en masse lyde i musikken, men også en stilhed, som jeg prøver at illustrere med pauser og tempovalg. Stilheden er vigtig. Den er et udgangspunkt og en forudsætning for, at der kan skabes noget. Vi er nødt til at være stille for at kunne lytte.

—Der er så meget lyd overalt, så meget lagkage over det hele. Det er, som om folk er bange for stilheden. Der skal hele tiden proppes noget i ørerne. Der er ikke tid til kontemplation.

—Lyd forbindes med mennesker, liv og bevægelse og stemmer. Det holder jeg også af, men jeg er vokset op omgivet af skov og elsker at være i naturen. Der er natur i mine tekster. I en af sangene på EMBER ændres tingene med små midler, vi hører vinden, vi kommer op i bjergene, vi kommer til nord og syd og øst og vest og ud i noget turbulens, men ender på mostæppet under det gamle egetræ, hvor vi kan finde tilbage til kernen og lytte og bare være.

Josefine Cronholm, som er født og opvokset i Sverige, kom til København og Rytmsk Musikonservatorium i 1995. Inden da indlogerede hun sig i begyndelsen af 1990'erne et års tid i Rio de Janeiro og fik så meget af det brasilianske tonesprog i blodet at kærligheden stadig er der. I sidste måned optrådte hun på legendariske Cafe Central i Madrid med Steen Rasmussens Quintet.

—Der hænger så meget ved, at jeg synes, jeg kan forstå og være med til at fortolke Steens brasiliansk-inspirerede musik.

Hun har optrådt med Djangos Bates, Pierre Dørges New Jungle Orchestra og Frans Bak for blot at nævne nogle få. Hun arbejder med Marilyn Mazur i mindre grupper og i det store Shamania, og hun har udfoldet sit ordløse, improvisatoriske format i trio-sammenhæng med bassisten Thommy Andersson og Paolo Russo på bandoneón og andre gange med den amerikanske kornettist Kirk Knuffke.

—Jeg elsker det. Det betyder meget for mig at få lov til at flyve på den måde. Jeg indgår med min stemme som et ligeværdigt

instrument og bliver en del af en skabende proces. Der er tale om et møde mellem mennesker, som kommer med hver deres musikalske baggage. For mit vedkommende har det intet at gøre med scatsang eller improvisation over jazz-standards. Vinklen er en helt anden.

Musikalske venner

På Ember medvirker Torben Snekkestad (s / cl / tp), Makiko Hirabayashi (p), Lisbeth Diers (d, perc) og Thommy Andersson (b). De to sidste er musikalske gengangere i Josefine Cronholms musikalske liv.

—De er mine tro venner, og jeg har arbejdet rigtig meget med dem. De har begge et enormt nærvær og går 100 procent ind for det, de har med at gøre. Ikke noget med, at så gør vi bare lige sådan, og så er det sådan det bliver, og det er godt nok. Der er ikke noget, der bare er godt nok. Jeg vil arbejde med og trænge ned i stoffet. Ned i det der dyb. Musikken kan opleves som enkel, men det kan være svært at få de forskellige elementer på plads. Skal man holde en linje i rigtig lang tid, skal man tro på den. Det er ikke bare derudaf. Former og tekst skal forbindes, og jeg er utrolig glad for deres tilstedeværelse og *input*.

Makiko Hirabayashi og Josefine Cronholm kender hinanden fra Marilyn Mazurs grupper.

—Makiko har en fænomenal klangerfølelse og ligesom maler tonerne ud. Det passer godt til min musik.

Torben Snekkestad har haft glæde af Josefine Cronholm blandt andet i sin Copenhagen Saxophone Quartet.

—Han har temperament og farve og kommer med sine forslag. Også han vil det bedste. Jeg kender hans eksperimenterende og avancerede side, men det er ikke den, han udfolder her. Hans musikalitet er så stor, at han kan gå ind i min verden og i en specifik sammenhæng spille en enkel melodi, der bare lyder så flot.

—Når jeg er i musikken, føler jeg mig tryk, men ellers er jeg nok lidt usikker. Det er i virkeligheden ikke så nemt for mig. Der findes masser af musikere, som jeg synes er fantastiske, men det er ikke nok. Jeg tror, det har noget med varme at gøre. For mig er det sociale og personlige vigtigt. At vi kan tale sammen. Man kan mødes i kærligheden til musikken og undersøge og finde frem til noget sammen. Vi kan

—Det betyder altid noget, hvilke mennesker, vi er, og hvordan vi mødes.

ved en koncert skabe en platform for en kunst og kraft og energi, der når ud til publikum. Det er så underligt, hvis man blot kan pakke sammen og forlade scenen uden at tage det med videre. At man ikke længere interesserer sig for hinanden, og hvor smukt det var, at vi kunne mødes. Jeg har oplevet det. Det er svært, og jeg får det dårligt. Stemningen behøver ikke være fjendtlig, men der er bare ikke den der kontakt, som er så vigtig. Så kan en turne blive ensom og stressende. Jeg kan slet ikke ha' det. Det betyder altid noget, hvilke mennesker, vi er, og hvordan vi mødes. ■

